

по конкурс за заемане на академична длъжност „професор” в Медицински Университет – Пловдив, обявен в ДВ бр. 15 от 21.02.2025 г. за нуждите на Катедра „Фармакогнозия и фармацевтична химия“ към Фармацевтичен факултет при МУ – Пловдив.

по област на висшето образование: 7. Здравеопазване и спорт
професионално направление: 7.3. Фармация
научна специалност: Фармакогнозия и фитохимия

от проф. Александър Борисов Златков, дфн
член на научното жури, определено с Протокол на Факултетния съвет на Фармацевтичен факултет №4/23.04.2025 г. и заповед № P-2155/28.04.2025 г.

Рецензирането на материалите, представени в конкурса, е основано на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за неговото приложение, както и Правилника за развитието на академичния състав в Медицински университет – Пловдив.

Общо описание на представените материали по конкурса.

Рецензията е изготвена на основание на Решение от Заседание на Научното жури и Протокол №1/29.04.2025 г. Няма установени процедурни нарушения.

Документи за участие в обявеният конкурс за заемане на академична длъжност „професор” по научна специалност „Фармакогнозия“ в Катедра „Фармакогнозия и фармацевтична химия“ към Фармацевтичен факултет при МУ – Пловдив е подал единствен кандидат доц. Нико Йосиф Бенбасат, дф, доцент в същата катедра. Съгласно представената от кандидата Декларация за оригиналност и достоверност от 14.04.2025 г. документацията е подготвена съгласно изискванията на действащата нормативна база и няма доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове.

Във връзка с участието ми като член на научното жури, декларирам, че:

- Нямам конфликт на интереси;

- Не съм намерил нарушения в досегашния ход на конкурса и нямам забележки по предоставените ми за рецензия материали.

Кариерен профил на кандидата – биографични и професионални данни

Доц. Нико Бенбасат е роден през 1963 г. в гр. София. През 1988 г. придобива ОКС „магистър“ по специалност Фармация във Фармацевтичен факултет на Медицински Университет – София (диплома № 007694/20.01.1988 г.). През периода 1989 – 1992 г е редовен докторант в катедрата по „Фармакогнозия и фармацевтична ботаника“ на Фармацевтичен факултет при МУ-София, където през 1995 г защитава дисертация на тема „Фитохимично проучване на разпространени у нас таксони от род „*Astragalus L.*“ и придобива ОНС „Доктор“ (Кандидат на фармацевтичните науки, диплома № 23472/27.02.1995 г. издадена от ВАК) по научната специалност Фармакогнозия (шифър 03.02.02). В периода 1993 – 1995 г работи в същата катедра като специалист и последователно заема длъжностите Ст. асистент (1995 – 1997 г.) и Гл. асистент (1997 – 2013 г.). През 2013 г. Н. Бенбасат е избран за Доцент във Фармацевтичен факултет при МУ – София по научната специалност „Фармакогнозия и фитохимия“ (диплома МУС-АД-Д-2013-017 г. на МУ-София), която заема до момента. Паралелно с това Бенбасат придобива специалност по „Лечебни растения и билково дело“ (диплома № 006847, рег. № 007694/01.01.2000 г. на МУ-София) и "Анализ на лекарствените продукти" (свидетелство АС № 012218/ рег. № 013844/07.07.2008 г. на МУ-София). През 2019 г е назначен на академична длъжност „доцент“ във Фармацевтичен факултет на Медицински Университет – Пловдив. Доц. Н. Бенбасат е член БНДФ (член на управителния съвет), БАФТ, ББД, АБД и БФС.

Доц. Н. Бенбасат владее английски език. През годините доц. Бенбасат е заемал различни позиции в сферата на фармацевтичното производство.

Учебно-преподавателска дейност на кандидата

От представените документи е видно, че доц. Н. Бенбасат има сериозен педагогически опит. Той е ангажиран със значителна по обем учебно-преподавателска работа.

От началото на преподавателската си кариера до настоящия момент доц. Бенбасат активно участва в обучението на студентите по учебната дисциплина „Фармакогнозия“.

За целия период на преподавателската си дейност доц. Бенбасат има пълната учебна натовареност. През последните 2 академични години тя е **2436.9 часа** от които 1508.9 часа аудиторна заетост, при годишен норматив от 360 часа., изискуем от правилника на МУ-Пловдив, което е видно от представената справка за учебната натовареност.

Под ръководството на доц. Бенбасат успешно са защитени 2 дисертации за придобиване на ОНС "доктор" и в момента е ръководител на 1 докторант както и на двама специализанти по линия на СДО. Доц. Нико Бенбасат е участвал в разработването на учебните програми по преподаваната от него дисциплина дисциплина и е съавтор на 1 ръководство за практически упражнения и 3 учебни помагала по същата учебна дисциплина.

Научно-изследователска дейностна кандидата

По отношение на научно-изследователската си работа доц. Н. Бенбасат покрива напълно наукометричните критерии, утвърдени в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ-Пловдив.

За участие в конкурса за доцент Бенбасат представя списък от трудове, разпределени както следва:

Реферирани и индексирани в Scopus и/или Web of Science – 27 пълнотекстови публикации, както и 4 публикации, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране и 2 публикувани глави от колективни монографии, реферирани и индексирани в Scopus или общо 33 научни публикации, които приемам за отговарящи на темата на конкурса и подлежащи на рецензиране. Общият IF на представените публикации е 60.1. По-голямата част от представените публикации са в списания с IF – 23 статии, като Хирш индекса на кандидата е 11 съгласно представената справка. Публикациите на доц. Бенбасат са цитирани 128 пъти в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. Научните резултати отделно са представени на 6 международни и 5 национални научни форуми. Доц. Бенбасат е участвал в 6 вътреуниверситетски проекта на МУ-Пловдив, като 3 от тях са ръководени от него.

В изпълнение на изискванията на ЗРАСРБ, доц Бенбасат участва в конкурса и с монографичен труд на тема "Етерични масла – източници, получаване,

анализ и приложение", Пловдив, 2025 г., издателство Фаетон (ISBN 978-619-270-152-9) с двама рецензенти.

Обща характеристика на научната дейност на кандидата

Научно-изследователската дейност на доц. Бенбасат е насочена основно към изследвания в областта на лечебните растения, фитохимичният им състав и приложението им в медицинската практика при лечение на редица заболявания. Обърнато е сериозно внимание на етеричните масла, което е отразено в монографичния му труд.

Дългогодишните научни търсения на доц. Н. Бенбасат са намерили успешна реализация в лекарствената практика – успешно са разработени и внедрени в редовно производство 32 хранителни добавки на растителна основа, което по мое мнение е впечатляващ резултат.

Основните приноси, отразени в научните му публикации имат определено научен и научно-приложен характер и според мен представляват съществен принос за фармацевтичната наука и практика:

I. Приноси с научен характер:

1. Значителна част от изследванията на доц. Н. Бенбасат са свързани с оценка на ползите от растително-базираните диети при редукция на теглото. Направен е най-големия в световен мащаб систематичен анализ свързан с оценка на възможностите на диетите базирани на растителни източници за ускоряване на редукцията на телесната маса. Данните, които са представени подчертават, че растително-базираните диети могат да играят значителна роля в бъдещите стратегии за борба с наднорменото тегло, а също и при контрола на някои хронични заболявания.

2. Като втори аспект в научните приноси отличаващи изследванията на доц. Бенбасат може да се посочи установяването на химичния състав на етеричните масла на популации от род *Tanacetum*, разпространени в България. Установено е високо съдържание на монотерпени, проявяващи изразена антиоксидантна активност при липса на токсичност, което ги прави подходящи за потенциално медицинско приложение.

II. Приноси с научно-приложен характер:

1. Проведено е цялостно хистохимично проучване описващо локализацията на секреторни структури в корени и коренище от *Rhaponticum carthamoides* (Willd.), култивиран в България. За пръв път е извлечено и охарактеризирано етерично масло от корени и коренище от *R. carthamoides*,

култивиран в България. Данните от изследването биха могли да намерят приложение при качествения контрол на *R. carthamoides* и да послужат за предотвратяване на подправянето с примеси на въпросната растителна суровина. Хистохимичното проучване на малко изследвания растителен вид *Echinophora tenuifolia* L. subsp. *Sibthorpiana* резултира в цялостно изследване на химичният му състав. В маслото са идентифицирани шестнадесет летливи компонента, представляващи около 90% от общото количество етерично масло. Като основен компонент е определен метилевгенол. Проведени са изследвания и върху растението *Crithmum maritimum* L., растящо в България, като е установена локализацията на секреторните структури и е изследван химичния състав на етеричното масло. В резултат на това са идентифицирани 18 съединения с доминиращи компоненти dillapiole и γ -terpinene. Също така за първи път е определен химичния профил на етеричното масло изолирано от *T. macrophyllum* (Waldst. & Kit.) Schultz Bip., при което са идентифицирани 39 компонента.

2. Друго направление в изследванията на доц. Бенбасат е провеждането на сравнителни анализи на химичния състав на растителни източници с различен произход. Извършен е мащабен сравнителен анализ на етеричните масла, изолирани от семената на *Trigonella foenum-graecum* L., култивирани в България и Индия. В хода на изследването са идентифицирани 36 съединения, като над 33% е дялът на сексвитерпените (над 33%). Установено е, че съдържанието на най-важния компонент - кубенол, за който е доказано антимиотично и антибактериално действие в българските проби е сравнимо с това в пробите от Индия. Една от последните разработки на доц. Бенбасат, свързана с изследване на антибактериален ефект на етерични масла е доказването на синергичен антибактериален ефект между нанокапсулирано масло от риган и гентамицин включени в хидрогел.

3. В последните години изследванията върху антиоксидантния ефект на БАВ с растителен произход заемат все по-голям дял в разработките на доц. Бенбасат. Проведени са пилотни сравнителни изследвания за действието на масло от черен кимион, куркумин и хидрокситирозол върху мишки, като е установено защитно действие върху дебелото черво, антиоксидантен ефект и редуция на липидната пероксидация. Сходни изследвания свързани с потенциалното антиоксидантно изследване на *Sambucus nigra* L. и *Sambucus ebulus* L. показват, че съдържащите се фенолни съединения са носители на биологичната им активност.

Приносите от изследванията на доц. Бенбасат са научни и научно-приложни, като двете групи са равномерно застъпени.

Участието на доц. Бенбасат при получаването на резултатите е съществено. Очевидно качеството на научните разработки с участието на

кандидатът е на много високо ниво, както и умението за работа в екип. Представените факти определят доц. Н. Бенбасат като квалифициран учен.

Оценка на монографичния труд.

В конкурса за заемане на а. д. „професор“ доц. Н. Бенбасат участва с монография със заглавие „Етерични масла – източници, получаване, анализ и приложение“, Пловдив, 2025 г., издателство Фаетон (ISBN 978-619-270-152-9) с двама рецензенти. Монографичният труд предоставя изключително пълна, добре структурирана и онагледена информация за етеричните масла. Същите през последните години като носители на висок терапевтичен потенциал, които биха могли да намерят приложение при повлияването на редица заболявания в бъдеще се възприемат и като ключови елементи в разработването на алтернативи на синтетичните консерванти и пестициди. В светлината на казаното монографичният труд на доц. Бенбасат може да се разглежда като фундаментален в областта на добиването, стандартизирането и приложението, вкл. и с терапевтични цели на етеричните масла, изолирани от растителни видове разпространени в България. Той може да е полезен както на утвърдени учени, така и на докторанти, студенти и специалисти работещи с цитираните субстанции.

Отражение (цитиране) на публикациите на кандидата в националната и чуждестранна литература (публикационен имидж).

По данни от Scopus, H-index на доц. Нико Бенбасат е 11 (без автоцитиранията на всички съавтори). Общо 12 публикации на доц. Бенбасат са цитирани 128 пъти в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация след заемане на АД “Доцент”.

Заклучение

Стойностите на наукометричните показатели на доц. Нико Бенбасат в основните групи показатели сравнени с изисквания на МУ-Пловдив, заложи в Таблица I.2. Приложение I на Правилника за академично развитие в МУ-Пловдив за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 7.3. Фармация, са представени в таблицата:

Група от показатели	Правилник за приложение на ЗРАСРБ	Правилника за академично развитие в МУ-Пловдив	доц. Нико Йосиф Бенбасат
А	50	50	50
В	100	100	100
Г	200	300	322.74
Д	100	500	1920
Е	100	150	401.66
Ж	-	560	1014
Максимален общ брой точки	550	1660	3808.4

Както е видно доц. Н. Бенбасат напълно отговаря на минималните национални изисквания и специфичните правила на МУ-Пловдив за заемане на академичната длъжност „професор”.

На базата на казаното в рецензията ми за активите в учебно-преподавателската и научно-изследователската работа на кандидата в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор” по научната специалност „Фармацевтична химия” считам, че доц. Нико Йосиф Бенбасат, дф е доказан преподавател и учен, притежаващ необходимите качества за заемане на тази академична длъжност. Неговата квалификация, преподавателски опит и постигнатите научни резултати ми позволяват да дам положителна оценка и убедено да предложа на уважаемото Научно жури да подкрепи предложението ми за присъждане на академичната длъжност „професор” на доц. Нико Йосиф Бенбасат, дф в област на висшето образование: 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление: 7.3. Фармация и научна специалност: Фармакогнозия и фитохимия.

София

09.06.2025 г.

Заличено на основание
Чл.5 §1, 6. "В" Регламент (ЕС)2016/679

проф. Ал. Златков, дфн

